

ב א מ"י פ"ד מהל' גולה
ואזנה ה"ל ט סמג
עשין עג טו"ש"ע ח"מ ס"י
שקה סעי' א':
בא ב מ"י פ"ה מהל'
נחלת ה"ל ו סמג
עשין ו"ו טו"ש"ע ח"מ ס"י
רפ סעי' י':
בב ג ד מ"י פ"ה מהל'
שאלה ופקדון ה"ל ד
סמג עשין פח טו"ש"ע ח"מ
ס"י ש סעי' ד':

רבינו הגאון

שמכל מקום השבתה
הגדולה לנגול עצמו. אמר
רב ספק הינוח לכתחילה
לא יטול ואם נטל לא יחזיר.
אמר רב ספרא תני יוניח.

מודה אני בזה. אע"ג דקאמר מודה אני לאו משום דליהוי מתלמידי
ב"ש דבפ"ק דיצמות (דף טו.) זלרת הבת סבר כב"ה דקאמר
(א) תמיה אני מתי תבא לרת הבת לדי ואשיאנה והיינו כב"ה אלא
אנב דשנה לעיל אלו ואלו מודים תנא הכא מודה אני:
ומבואי דר"ע היא. וא"ת ואלא
כתמן דאי כר"ט כ"ש
לר"ע נותן לזה מנה ולזה מנה וי"ל
דכי פ"י ממאי דר"ע היא ומדינא
דלמא ללאת ידי שמים ומשני מדקאמר
מודה ר"ט למאן מודה לאו לר"ע
דאמר מדינא משלם לכל אחד ואחד
ואמר ר"ט מדינא מניח זיניהם
ומסתלק אבל ללאת ידי שמים מדינא
דמשלם לכל אחד ואחד וקאמר הא
דקאמר ר"ט ה"פ כי היכי דלמרת
בשמה ושמה משלם לכל אחד ואחד
ללאת ידי שמים הכי מודינא לך הכא:
ומ"י אמר רבא ב"ב בשתי כריכות
ה"ל צ"ב מידק והא אמר רבא ב'ו.
וא"ת והא מתני' איירי ללאת ידי
שמים וי"ל מדנקט במתני' דלתי
נמי כר"ע אציו של אחד מכס משמע
משום דהוי שמה ושמה אציו חייב
אלא ללאת ידי שמים דוקא כדמשמע
לשון הודה (ט) הא הפקידו הן עממן
דמסתמא תבעי ליה והוה ליה צרי
ושמה חייב אפי' מדינא אע"ג דלא
עבד איסורא כיון דה"ל למידק דאי
לאו הכי אמאי נקט אציו דאי לאורוי
דלפ"י בשמה ושמה חייב ללאת ידי
שמים זה און נראה שום חידוש לר"ע
ועוד דר"ע נמי אית ל"י בהגוזל קמא
(ב"ק דף קג: ושם) זללק מחמשה בני
אדם שמשלם לכל אחד ואחד ואע"ג
דלא עבד איסורא ומדינא משלם
דללאת ידי שמים אפילו ר"ט מודה
שמשלם לכל אחד ואחד אע"ג דלא
עבד איסורא דהא מתני' אוקמינן
נמי כר"ט וקתני אציו של אחד מכס
הפקיד לי מנה נותן לכל אחד
ולהכי פריך והאמר רבא הכל
מודים כו' דלפ"י לר"ע מניח זיניהם
אע"ג דה"ל למידק כמו שאפרש
משום דלא עבד איסורא וה"ה דבלא
רבא ה"מ למיפוך מר"ע דאמר גבי
מקח אע"ג דלא עבד איסורא משלם
לכל אחד ואחד והתם אמר רבא
דלפ"י לר"ע מניח רועה זיניהם
ומסתלק אלא דניחא ליה למיפוך דרבא דלרבא:
והאמר רבא ה"ל מודים בשנים שהפקידו אצל רועה. פרש"י
זה טלה אחד וזה שני טלאים שמניח זיניהם ומסתלק
והתם כשני כריכות נינהו אפי' הפקידו זה בפני זה דדבר הנראה
מי הביא אחד ומי הביא שנים אבל צמעות לא היה לו להבחין
בין לרור גדול לרור קטן וקשה דמתני' מסתמא מיירי אפילו זה
הפקיד מאתים צב' כיוסין וזה מנה צבים אחד ומו דלמא מיירי
רבא צב' שהפקידו שני טלאים זה כחוש וזה שמן דהוי כמעות
דלא הוה ליה למידק אי נמי צנים שהפקידו שני טלאים ומת
אחד מהם וכל אחד אומר שהמת של חבירו דכי האי גוונא מיירי
מתניתין דהתם צפרק שני דכבורות (דף פ: ושם) אלא יש לומר
דלפ"י הפקידו טלאים זה בפני זה הוה ליה למידק דלא שייך
למימר אהון לא קפדיהון משום דלא יוכלו לתקן דלפ"י הפקידו
זה שלא בפני זה יראה חבירו הטלאים כשהולכים במרעה ושואל
של מי הם אבל צמעות שהיה יכול להפקיד שלם צפני חבירו
יכול הנפקד לומר אהון לא קפדיהון כל שכן דלא הוה לי למידק:
שלא מודעתו. לאו דוקא שלא מדעתו אלא כלומר שלא
בראייתו של רועה דהשתא לא הוה ליה למידק:
שמה

לוח. אמר לכל אחד איני מכירך: ושקלי ליה כולו ואלו. נמצא
זה מוציא מידו כדי להפקיד הגזול עולמית: והא"ר אבא בר זבדא
ספק הינוח. מלא דבר שאין בו סימן צד מקום שמשמרת קלת
דלא שכיחי אינשי דאזלי ויש לספוקי שמה מדעת הונח שם לגניזה:
לכחלה לא יעלנו. המוציא שכשיבא
צעליו לא ימלאנו וסימן אין בו
שיכריז לפיכך יניחנו זה וצעליו יבא
ויטלנו וכל שכן לודאי הינוח כמתן
(לעיל דף כה:): מלא כלי באשפה
מכוסה לא יגע בו: **ואם נעול לא**
יחזיר. ואם בא אחר ואמר שלי הוא
וקימן אינו נותן בו לא יחזירו שמה
אינו שלו וסוף הצעלים לצווא ויציא
עדים שהניחו שם לפיכך יהא מונח
ציד זה עד שיבא אליהו דהאי לא
יחזיר לא שיהא שלו קאמר דהא
מעיקרא צאיסורא אמת ליהי אס
הינוח הוא. אלמא מידי דמספקא
לן דמאן יניחו כריך להניחו ציד מי
שהוא עד שיתבאר הדבר: **אמר רב**
ספרא ויניח. הא דקתני מסתלק
לאו דלישקלו אינהו ולילנו ולא
שיוליאנה מידו אלא תהא מונחת צידו
עד שיתבאר הדבר והאי מסתלק
סילוק הדין הוא ויניח גזילה בפניהם
צ"ד ויאמר צדו של מי הוא ויטול
ומסתלק מן הדין והגזילה יניח צידו
עד שיבא אליהו: לא זו הדרך. סיפא
דגזול אחד מחמשה הוא ציצמות (דף
קמ"ג): **נפל הבית עליו ועל אמו.**
ואין ידוע איהו מת ראשון והיו לאמו
נכסים מצית אציה: **יורשי האס.**
משפחת בית אביה אומרים לקרובי
הבן ממשפחת אציו הבאים לירש את
הבן: **הבן ממ ראשון.** ולא ירש את
אמו להוריש אתכם נכסיה אלא הבן
מת ראשון ואח"כ מתה אמו ואנו
יורשים אותה (נכסיה): **יורשי הבן**
אומרים האס מסה ראשונה. וירשה
בנה ואחריה מת הבן ואנו יורשין
אותו: אלו ואלו. ב"ש וצ"ה שנתלקו
בנפילות אחרות צפרק מי שמתו צב"ש
אומרים יחלוקו וצית הלל אומרים
נכסים בחזקתן כאן מודים שיהלוקו:
אמר ר"ע מודה אני בזה. אע"פ שאני
משל צ"ש ואומר בשאר הנפילות
יחלוקו צו אני מודה לצ"ה שהנכסים
בחזקתן. ופליגי אמוראי בחזקת מי
והתם (ט) מפרש טעמא: **שמה ושמה.**
שניהם מכה שמה צאים הלך נכסים בחזקתן: **הכא צרי ושמה.** כל
אחד ואחד אומר אותי גזל היינו טענת ודאי זה אומר איני יודע
וצרי עדיף משמה: **עלנה דהיאי.** דגזול אחד מחמשה: **הדא**
דלא קפני. מתני' מובעין אותו דלא קתני אותו גזל: ה"ג **ועוד הא**
סני ר' חייא זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע ול"ג יחלוקו.
והכי פירושו ועוד הא תני רבי חייא להך מתניתא דגזולתי את אחד
מכס בתוספתא דליה ותני לה הכי אמר לשנים גזולתי אחד מכס
ואיני יודע איהו זה אומר איני יודע וזה אומר איני יודע נותן לזה
מנה כו' דקתני במתני' אלמא בשמה ושמה עסקינן: **הכל מודים**
בשנים שהפקידו כו'. גבי פלוגתא דר"ט ור"ע איתמר במסכת
צבורות (דף יח:): שנים שהפקידו זה טלה אחד וזה שנים זה אומר
שנים שלי זה אומר שנים שלי והתם שמי כריכות נינהו ואפילו
הפקידו זה בפני זה דבר הנראה הוא מי מציא אחד ומי מציא
שנים דבשלמא גבי כריכות מעות הואיל דאלו ואלו לרורין הוא
שוכח מי הפקיד אללו לרור גדול ומי לרור קטן הואיל והפקידו אללו
יחד אבל גבי טלאים מילתא מוכחת טפי: **פסידא דגדול.** של
כלי גדול שצברוהו וכשיבא אליהו ויאמר של מי הוא נמצא
מפסיד צצצירתו: **צהא קאמר ר' יוסי.** משום פסידא דגדול:
והא

(א) לעיל כה: (ב) ויצמות
קמ"ג: (ג) ב"ב קמ"ג: (ד) נע"ש,
(ה) דלמא ר"ש היא ס"ה,
(ו) ב"ב קמ"ג: (ז) ס"ה ל"ג,
(ח) במכות יח: (ט) ב"ב קמ"ג.
קמ"ג: (י) ושם קמ"ג:.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מודה וכו'
כב"ה דקאמר תאבני ממי
מכא לרת: (ב) ד"ה ומי
כו' כדמשמע לשון הודה
מפי עצמו הא:

מוסף רש"י

כל ספק הינוח. צדק
שאלן בו סימן, וכ"ש דאי
הינוח, לכתחילה לא
יטול. דאי שקלט לה לכא
למרייהו סימנין למב בכו
ויספק, הלך לא יטול
והצעלים זכרו ויבאו
ויטלו, ואם נטל לא
יחזיר. דהא לכא דהיב
סימנא (לעיל כה:). נפל
הבית עליו ועל אמו.
כיון שנפל הבית על חמל
אשת יעקב צאלמנותה ועל
יוסף בנה מעקב ולא היה
לה עוד בן מעקב ולא מאשי
אמר, שעבדו טעוניהן
שוות, שורשי האס כיון
אחיה מאביה אומרים הבן
מת ראשון והיא מתה
אחרונה וירשנו כל נכסיה,
יורשי הבן כיון דלאון בן
יעקב מלאה טוען כל
הנכסים ואומר רחל מתה
תחלה וירש יוסף את כל
נכסיה ואח"כ מת הוא
וירשנו כל הנכסים (רשב"ם
ב"ב קמ"ג). שיהלוקו.
דשניהם צאין מכה טענת
יורשת נכסים שהחזיקה בן
האשה גבדה במייה
באלמנותה בלא בעל (שם).
ע"ש בארובה). מודה אני
בדו. משום דנקטו פ"ק
לשגא דמודים, אמר איהו
ממי מודה אני, כלומר ואני
מודה וחולק עיך דלגברי
צ"ה נמי אמרינן הכא נכסים
בחזקתם, ויבגמ' מפרש
בחזקת מי וטעמא נמי
מפרש (שם).